

BERDE MÁRIA

VERSEK

BUDAPEST
A[illegible] OD. ÉS NYOMD. RÉSZVÉNYT. KIADÁSA

Költeni annyi, mint itélőszéket tartani önmagunk fölött.
(IBSEN)

AJÁNLÁS

Vagyok a mesék bánatos lánya.
A lelkem csoda!
Dúserü, titkos, aranyos bánya.
Kincse de várt rád, ó ha látnád —
Gyujtsd föl szived, a lobogó fáklyát:
Szállj le oda — —

SIRÁLY

Nem. Sohse leszek én, mint a többi
Széltelen révben nyugvó szerencsés.
Horgonyavetett, biztos hajókon
Sohse lesz lelkem alvó teremtés —

Nem, sohse hivtak nyugalmas partok;
És hogyha néha pihenni tértem:
Mint sirály, vizek szép szelid álma
Künn maradt lelkem a ködben, a szélben.

Nem, sohse fogom összébbre vonni
Viharban felnőtt libegő szárnyam.
Lágyölü fészkek ringató pelyhe
Sohse lesz üdvöm, soha a vágyam!

Jön, jön az élet, rámfogja markát,
Vállamra veri keserü jármát.
De künnmarad lelkem a vizek felett
Tovább álmodni magános álmát. — —

INITIALE

És nem tudom, miért jöttél utamba.
— Sápadt, hazug esti világitásban
Hogy alakod csak néha-néha lássam
És akkor is a ködbe elsuhanva?
Ha néha szent, lopott percek során
Szemünk tűznyila egymásba akad
Hogy nézzük egymást: néma két talány
Kiknek egymást megfejtni nem szabad?
Hogy meglássam a boldogságot benned,
De csak messzi üvegfalakon át
S lobogó ifjuságom eljegyezze
Egy életörlő nagy szomoruság?
Hogy a lelkemben mind sirig kövess
Hozzámszegődve örök társul
De küszöbömre sohase jöhess
Csak éjjel, csak testetlen álmodásul?
Hogy te legyél a legforróbb igéret
S igéretnek maradj, ne légy enyém?
Külön égjen ki a vérem s a véred,
Azért jöttél elém? — —

MESETÖREDÉK

Ül, ül a lámpa sápadt fénye mellett.
Mákszem helyett ma már betüt szemelget.
Aprón, feketén rovott betütenger...
Nézi megfáradott, szomorgó szemmel.
És megdübörg, és megzörren az ablak.
Az éjszakába lágy kocsik robognak.
Bevetődik a lámpák futó fénye.
Kilebben egy-egy selyemszoknya széle
Azután csend, sötét. És törve, félve
Fülébe száll a tánc távol zenéje.
Megharmatosul pillája, a szőke,
És sirni, sirni kezd Hamupipőke.

A PARKON ÁT.

Láttalak egyszer.
Tavaszi tüzben mentél a parkon.
Sok sápadtkelyhű remegő rózsát
Bontott az alkony.
Láttam egy ágat
Rogyásig virágtűzbe borulva.
Láttam, hogy nyult ki, hajlott ki érted
Lágy sziromujja.
Láttam, hogy hullt rád.
Sirva simult rád, csókolta vállad.
Illata szárnyalt, mint a sovárgó
Néma imádat.
Láttam, lágy szirmok
Lábad elébe sirva peregtek.
Jaj hogy te azt a kihajló rózsát
Észre se vetted.
Beh szomorú volt.
Beh temetés volt, bár tavaszalkony.
Láttalak egyszer — jaj, meg se láttál! —
Jöttél a parkon...

NEM ÉRTESZ

Látom szemed: a hűt, a jót, a tisztát,
Mintha a menny kapuját reám nyitnád,
A hangod lágy, mint selyem, ugy cirógat.
Tudom: enyém vagy s egyedül való vagy,
Ki lelkembe rózsát, sugarat szórhat —
És üdvösségem forrása a lelked.
Tudom: a nevem imádságnak ejted.
Tudom: több vagyok néked minden szentnél,
— Óh meg is halnék, ha nem igy szeretnél —
De néha sirok. Akkor ne kérdezz.
Meghalnál értem, de meg nem értesz.

Mert lásd: a lelkem oly országból hoztam,
Melynek szellője se érte a lelked.
Lásd, sohse voltam hivő, balga gyermek,
Nekem nem kellett játszipajtás, játék.
Hivott a csend és csábitott az árnyék,
Még dajkamesék álmait aludtad
Mikor lelkem már vágyva vágott utat
Szomorúságok rengetegjén által,
Beszélgettem bánatos árnyu fákkal
S mélyére láttam egy nagy oceánnak
Mit úgy hivnak, hogy: bánat.

És hogyha néha álomtalan esten
Lelkem kibomlott s elhagyá a testem,
Megostromoltam más világok nyitját,
Fellegek álmát, csillagoknak titkát.
A föld eltünt — megnyilt a végtelenség,
Óh álmodásos, álomtalan esték,
Utak, amiknek ölét sohse jártad:
Nincs, nincs az álmaimhoz szárnyad.
És néha sirok. Akkor ne kérdezz.
Szeress, szeress nagyon, de meg nem érthetsz.

———

PAZSITON

Tizenhét éved, csóktalan szerelmed —
Oh égbe visszaszállt, szomorú gyermek.
— És néha, hogyha ugy fekszem hanyatt
Az ég oly tiszta, mély, oly végtelen.
Csak sejtelem még fönn az alkonyat
Csak alig sápad lent az égperem,
Mint sóhaj és mint szétfoszló selyem,
Mint alvó angyal lágy, kicsüggő szárnya
— Galambtollak, bodros lehelletpelyhek —
Ott imbolyog egy kis selyemlő felleg
És egyre fönnebb már és egyre fönnebb
Mind átlátszóbb, halványabb, enyhekönnyebb
És fölszivódik. Nem marad utána
Csak egy ragyogó köny a szempillámon.
S ő nincs, sehol nincs. Oh szomorú gyermek
Én csóktalan, tizenhétéves álmom...

EZÜSTGOLYÓ

Az alkonyat jő és estbe simul.
Függöny lesurran, lámpafény kigyul
— Ma nem kell ép annyit tanulniok —
Zörren a kulcs, fölpattan pár fiók
Ott festett faskatulyák rejtekén
Fénykép, száradt virág, rejtett regény
Köztük ott gömbölyül — s oly csillogó —
Dédelgetett, sápadt ezüstgolyó.

Munkába fognak keskeny lánykezek
Finom ujjak közt ónlemez rezeg
Golyóra nyomni ezt rongyból a prés.
Göngyölni, fényesítni ott a kés
S míg simogatják, csiszolják mohón
Kezükben szinezüstre vál az ón.

Golyóba rejtett titkos cédulán
Őrzi jövőjét, álmát mindahány
Ezüstgolyója majd ha nagyra gyül
Ábránd s álom valóra teljesül...
És nő a golyó, sugározni kezd.
Finom, holdfényü szálakat ereszt

Minden sugár a messziségbe nyul
Pár sápadt lányarc sugarasra gyul
Lelkük hószárnya meglibben bohón
Jövőbe szállnak az ezüstgolyón.

Könytelt szemünk ott üdvözölve lát
Magukrendezte pár csinos szobát
Árnyadó kertet, dús virágokat
Egy hű kezet és hulló csókokat
Mindent mi szép, mi szent, mi tiszta, jó
Megad nekik egy kis ezüstgolyó...

Kezükben az ón csillogó ezüst
Valónak hiszik, mi csak pára, füst
Mert félek, mindből egy pár év után
Egy kopott óngolyó marad csupán.
Faskatulya vagy más zúg rejtekén
Porosan, elfelejtve ül szegény
Csalódott asszony vagy bús vénleány
Ha a kezébe venné néha tán,
A lányt, ki ónból gyurt ezüstgolyót
Kopott vaságyon tűzről álmodott
S aki immár oly idegen neki
Lemosolyogja tán, leneveti
Vagy könnye ered, mint szelíd folyó.
Ó szegény lányok, szegény óngolyó...

———

SZOMORÚSÁG

Ugy mentek. Ifju bükkök, őszi zöldek
Fejük fölött gótivben összenőttek.
Avarbeverte szélire az útnak
Aranycsöpp — vércsöpp... falevelek hulltak.
Ó kikirics — áttetsző lila bimbók —
És átszűrődő napból csipkefátyol
A hátukon imbolygva, lengve táncol.
Alakjuk — ifju bükkök — összeringott.
Kiket egymásnak eljegyzett az élet.
Szent, puha otthon, aranyos igéret,
És ifju sora eljövő bimbóknak
Kiket ölelni és ringatni fognak — —
És nekem nincsen semmim a világon.
Nehány bus ének. És az árvaságom.
Ó árvaház. Sok, szomorú imádság.
És az álmokat eltemetni csendben.
Utánuk némán meghajolva mentem
És lopva, lopva sirtam, hogy ne lássák.

A LÉPCSŐN

Lábamhoz ül. Kezében hegedűje.
— Az aranysárga ég már elfakult —
S valami új, magacsinálta nóta
Sirásba csalja remegőn a hurt.
Kezem ölembe siklik tétlenül
És nézem finom, vonagló kezét:
Márványfehér. Jobban remeg a hurnál.
Szitál, szitál az alkonyi sötét.

Már alig látok. Csak szeme világol
És érzem: lopva közelébb simul.
Tekintete fölkúszik esdve hozzám
És — láztól, könytől? nem tudom, kigyul.
Csuklik a nóta, aztán elakad.
Immár lehullt egészen a sötét.
Hiábavaló, forró könnyet sirni
Ruhám fodrába temeti fejét.

MULT

Mint buvó patakot mélytorku szikla
Ugy nyelte be szerencsém rég az élet.
Tengernyi napsugár fekete éj lett.
Tenger csillagból nincs egy árva szikra.

És mégis: Néha mintha fény vakítna
Szemem behúnyva sápadtan mosolygok
És könnyem indul szinte, enyhe-boldog.
Mintha egy tündérkéz szivembe nyitna:

Oh mélyen — elfalazott vaksötétben
Nem látni bár, még most is minden ugy van
Mint hajdan, sértetlen, szent, drága épen.

És elvakít opálos tündöklésben
A mult, ha néha egy parányi résen
Az emlék tünde holdfényként besurran.

AZ ABLAKNÁL

Úgy jön valaki, mintha te jönnél,
Szivem ritmusára verődik lépte.
Most hal az alkony künn a sötétbe.
Úgy jön valaki, mintha te jönnél...
Fönn az ablakon nárciszok nyílnak.
Mindent megül nagy, aluvó illat
Úgy jön valaki, mintha te jönnél —
Csönd. A nagy óra dermedve hallgat.
Léptei, mint a villanyütések
Dermedő csöndbe belenyilallnak.
Úgy jön valaki, mintha te jönnél:
És fölijednek aluvó gondok.
Aluvó vágyak, aluvó álmok
Fölriadnak, mint fölvert galambok.
Úgy jön valaki, mintha te jönnél!
A szemem könybe, az arcom lázba.
A vállam, testem, tüzes palástba,
Halott szivem most lobogó katlan
Mindjárt megpattan —
S ha jutalmul annyi sovár kinér,
Kinos tűzér és tüzes könnyér
Ha végre végre mégis te jönnél!

NYÁRI ÉJ

Opálszin ég alatt, holdfényes éjben
A rezedák mámort lehelnek.
Mámorosan, ketten — egyedül ébren
Imbolygunk némán egymás mellett.
Gránátvirág halkan, peregve hull ránk
És villognak a sápadt dáliák.
Nem érne hozzám, össze nem simulnánk
Pedig egyetlen csók ma a világ.

Csak halkan, mint az álom, felsohajt.
De a szemembe nézni nem mer,
Sötétlő mirtuszágat félrehajt
Megszakad az aranyfövenyü part —
És ránk kápráz kékölü tenger.
Igézet ejt meg. Büvölten remegve
Nyitott ajkkal szótlan varázsban állunk,
S irigyen nézzük, hogy ringatja egybe
Holdfényes viztükör az árnyunk — —

HOGYAN — ?

»Mint rózsa, ki még bimbó, halvány.
Mint alvó gyermek éjfél karján
Oly némán, némán.

Mint pásztortüz bent, messzi éjben
Mint gyöngy a tenger arany alján
Oly mélyen, mélyen.

Mint élő tüz, hamuba, titkon
Mint fojtott köny kiperg a pillán
Mint felhőből kicsapó villám:
Oly izzón, izzón.«

TIED

Julia szűz álmát hozom.
Ki hajnalán az ifjuságnak
Megfogant titkos szomjuságnak.

Julia szűz álmát hozom,
Kit féltve hordtam át sok éven
Mint kagyló gyöngyöt, rejtve, mélyen.

Mint kagyló fekszik tenger alján,
Mint tüzet hamu föd be: halvány.

Julia szűz álmát hozom,
Mint magban eljövendő áldás
Alszik benne ezer virágzás.

Szemembe gyöngyös tűz szivárog
Pacsirtaszós hajnalra várok,
Napra, csókra s ha kell, halálra.

Üdvözíts, ölj meg. A tied
Julia álma, szűzi álma.

CSÖND

Nem aki lomhán és sugártalan jő
Az agyra gondot és a szivre gyászt hoz,
Nem az a csend borul le néha rám!:
Koronás, hermelinpalástos...

Alkony szitál és át az ablakon
A kora május zsongva leskel
Kezedben izzó muzsikáju könyv
Ugy állunk összehajló testtel.

És én a hangodon keresztül
Behunyt szemmel iszom a lelked.
És elhallgatsz. És ez a csönd.
A fejed a vállamra ejted —

BUCSÚ

Ugy akartam elmenni, hogy ne tudja.
Az ajtó nyitva állt, s ő még aludt.
A napfény már hajnali tűzbe verte
Bús szobáját, a girlándos falut.

A takaró ugy övig visszatürve.
És láttam halvány, szenvedő fejét.
Finom haja mint fátyol bomlott szerte
Ruhái a szőnyegre szórva szét.

És láttam vállát, olyan hófehéren
És hullámzott, csak ugy alig-alig.
Alatta szive — megfáradt madárka —
Alig bontotta, csukta szárnyait.

És lehellete ugy csókolta ajkam
Mint sóhajtás, elfojtott és finom.
Nem tudom én, most olyan volt egészen
Mint hóra ejtett liliom.

S mint tündérlány, akit meglestek éjjel
De rápergett egy izzó gyertyacsepp:
Megálmodta, hogy többé sohse néz rám
Mikor a könnyem arcába esett.

Szeme fölnyilt, s szemembe jajdult némán.

NYOM NÉLKÜL

Hol vagy?
A napok telnek, telnek.
Homályos, ködös hajnalok kelnek.
Napokon át szitál a hó.
A város zaja tompa elhaló,
Fénytelen, szürke délután
A villanyrudak dróthálózatán
Fáradt madarak ülnek csapatostul,
Szárnyuk lecsügged... egy se mozdul...
Céltalan uttal a várost járom.
Kerget valami zsibbasztó álom:
Hogy ujra járjam az utcákat mostan
Hol egyszer véled találkoztam.
Hogy megremegtessen a park nagy csendje
Hol a május jött egyszer vélem szembe.
Rohadó május. Kikaparnám
Két kézzel most a hó alól
Egy sugaráért, egy mosolyodért!
S nem vagy sehol.

———

ÉJJELI ZENE

A szél ma ujra fölszerelte
Száz zengő-zugó hangszerét.
Ablakom alatt sippal, dobbal
Ad ujra éjjeli zenét.
A furulyája szomoru.
A furulyáján vissza jár ma
Gyermekkoromból bús mese:
— Én is voltam királyleánya —

Szobám ma ujra idegen lett
A megkopott, szokott falú.
A mécs oly félve, sirva táncol
És bug nyöszörgve a zsalú
Mintha itt verne titkosan
Egy kósza lélek kósza szárnya
Legyezve forró álmomat:
— Én is voltam királyleánya —

Már nincs zsalu, nincs keskeny ágy se.
A falon elfakul a csik...
— A verandán, üvegkalitban
Két kis kanári álmodik.
A verandán egy gyermek ül.
Sötét hajának finom árnya
Nyitott könyvére imbolyog:
— Én is voltam királyleánya —

A koronát ma sirva látom,
Mit a fehér gyermek visel.
A gyermekség nagy tiszta álmát
Mit nem cserélne semmivel.
Igéretföld előtte még
Az ifjuság dús kanaánja
S ő beteljesülésre vár,
— Álmok szelíd királyleánya —

Csitt, csitt. Koldus, beteg vagyok ma.
Az ablaknál sipol a rés.
A takaró a földre csuszott
A szélben kialudt a mécs,
Sohase látták koronám
Nem, sohse vált be lelkem álma.
Bús éjféli lidércnyomás;
Nem tudja senki, senki más:
— Én is voltam királyleánya —

SORSUNK

Láttam virágot, akit délről hoztak.
Afrika tüzben fogant kaktuszát
Láttam, hogy nőtt, hogy vágyott és hogy sorvadt,
Hogy vivott fagyggyal, köddel nagy tusát.
Láttam madarat, nyirbált, tépett szárnyut.
Láttam madarat szűk kalit megett.
Végtelen égről, rétről néma álmut.
Láttam szomorgó méla gyermeket,
Ki sánta volt, beteg volt, vagy szegény tán,
Azért a játéktól otthon maradt.
Lent kavargott a nép a déli sétán,
Karika szállt száz gyermek-kéz alatt
És ispiláng és aranyláncom járta
S a gyermek nézte könnyesen, sovárgva — —
Láttam magam. E bus szegény világot.
Elsülyedt álmom, szétrongyolt vitorlám.
És sirtam a szárnyszegettek, sovárgók,
Itthonmaradtak, összetörtek sorsán.

ADIEU

— Kivánok szerencsét neked.
A multtól könnyü bucsuzást:
Jövőre mindent, mosolygóst, csudást.
Fehér álmot, forró élményeket.

Fakadó friss hajnalokat.
Rugalmas ébredést, korát.
Tengernyi tervek üde mámorát
Izzó vágyat, acélos izmokat.

Munkát sokat, sokat neked.
Hajlítson, hajtson minden délelőtt.
Feszitse pattanásig szűz erőd.
Szívja ki verejtékedet.

Délfelé bágyadt renyhülést.
Sok kedves étkeid során
Átszűrve dús pincék legóbb borán
Tested, lelkednek édes enyhülést.

Szendergő álmok pillangó-raját.
A város fölverő zaját,
A hivogató, kincses tárakat
Ott mindent, mi leköt, mi fölragad.

Mig hazatérsz s elnyújtozol hanyatt,
Hunyt szemmel lesve, hogy az alkonyat
Bepergeti az utolsó derüt.
Vágyat. Zsibongót. Gyönyörüt.

Ledér lányok igéretét.
Ajkuk csillog, szemük sötét.
A léptüket surranva, sirva lesd.
Karjukat fonja rád az est.

Az üdvök teljes poharát.
Perzselve pergjen rád, mint tűzzsarát.
Zsibbadt, eltompult tikkadást.
És fölemelő, bánó megadást.

S egy lányt: hamvas fehért.
Ki bünbocsánat minden vétkedért,
Ki igérettel, hittel fon át:
Hogy megnyered az örök koronát.

Kivánok szerencsét neked.
Mindent: mi sujt, emel, tisztít, megáld,
Tartalmas, teljes, sulyos életet.
— Nekem —: könnyű halált.

AZT HITTÉK...

Azt hitték: alszom.
A kicsi szobában
Homály derengett, meghitt és szelid.
Azt hitték, alszom és rólad beszéltek,
Kit messze üztek tőlem álmaid.
S beszéltek fényes, idegen világról,
A melynek boldog fiává szegődtél,
Beszélték, hogy ott százszor áldva vagy
S hogy nem hiszik, hogy immár hazajönnél.
S beszéltek rólam. Immár gyógyulok.
A fájdalmam is mind mélyebbre rejtem,
Immár mosolygni megtanultam újra
És aztán rendre szépen elfelejtem.
»Csak oly halvány ne lenne!« szólt anyám,
Gyöngéden elsimítva homlokom.
Pillám alól kipergett néma könnyem.
Letörülé. —
Azt hitte: álmodom.

KÁPRÁZAT

Nézem a karcsu fenyőknek
Távolba nyilalló sorát
Az uton mint csipkefátyolt
Huzódni a nap mosolyát.
Mint remegő, zöldülő tenger,
A mező lent messzibe nyul.
Ott hegyek hamvadnak a ködbe
Hol elhuny az ég legalul.

Ott lelkem szárnyasra nyíl
És végtelen utra kirebben,
Hiv, hiv egy mennyei táj,
Nem csábitott még soha szebben,
Az egész május köszönt.
Lomb rejtve ring ránk, buja-tarkán.
— Hirtelen karja övez.
Az ajkam ott piheg ajkán.

———

UTOLSÓ ALKONYAT.

O ne légy szomorú!
Nézd: lent az ősz
— Mintha nem volna lassu bucsuzás —
Oly halvány, mint én s mint én, mosolyog.
A rét lent selymes még, lilaruhás.
A nyirfa még aranykönnyet pereg.
Ma kék a tó. Oly messze van a holnap!
O nézd, a szemem úgy ragyog le rád,
Mint messzi hegyekről a lebukó nap.
Majd éjfél lesz. Az emlék visszajár,
Mint hold, halovány, hervadt mosolyú.
Sirj, akkor sirj, ha egyedül maradsz.
Ma itt vagyok.
O ne légy szomorú!

UTOLSÓ EST.

Látom, látom. A tágas, halk szobát.
Halvány képeket, ócska zongorát,
Ahogy félős, rezzent egérke surran,
Alig futott a billentyükön ujjam
És kelt a dal, mint álmok álma, lággyan.
Csipkeruhámon félve, lopva át
Keze melege borzongatta vállam.
Szemem behúnytam, úgy játsztam tovább.

Már késő volt, már fölsiklott a hold.
A víz — alig hallottuk — sirva folyt.
A víz fölött fehér köd, enyhe füst.
Fekete fák és fönn az ég ezüst,
A lomb közt rézsút sápadt sugarak
Az erdőben peregve hullt a makk
És egy halálmadár jajongva szólt.
És akkor féltem, és hozzád simúltam.
— Holnap. Ilyenkor hol lesz már az útam!
— Hallgas. Ma itt vagy még, beh jó, ma itt!
S utolsó csókra ajkamhoz hajolt...

DICSŐÜLÉS

Immár meghaltál nékem e világra.
Fekszel ölén a tengermesszi multnak.
Rád ifjuságom húnyt rózsái hulltak.
Rád az idő nagy hantja rég, te drága.

Mégis: Te élsz. Mint nap suhansz föl lassan
Szived fényét egész világra ontva
Egész világé most a régi pompa
Ugy látlak mindig tündöklőbb magasban.

Mindenben élsz, örök dicsőülésben.
Te nyulsz felém ma minden tiszta kézben
Hű voltál eddig: ma Te vagy a hűség.

Ma minden szentség, jóság, gyönyörűség
Dicsőségedből egy parányt sugároz.
Egy sugarat fon izzó glóriádhoz.

EGYEDÜLVALÓSÁG

Oly mélyen érzem, mily egyedül állok,
Mint fa, amelynek nem találni mását
Ki tulnövé az erdőn többi társát:
Fejét kétszerte magasra emelte.
És szerte
Átnézheti a törpe fákat, mindet.
Fejük fölött ujjongva eltekinthet,
Távol csak néki megnyíló határok.
A messziség finom ködén ha áthat,
Ott kincses, titkos városokba láthat,
Míg többi társa lopva őt csodálja.
Ő az erdő királya, koronája.
— De nem borult le féltve egy se rája,
Világa más: a messziség, az álmok.
— Oly mélyen érzem, mily egyedül állok —

BŰNBÁNAT

Járok a kertben.
Nyár van. A napfény szikrázva reszket.
Csigába kötött szőlőtők. Vérszin
Drága gerezdek.

Meghajló ágon
Hamvadó tűzként barackok ingnak.
Ingerlő almák félig megbujnak
Meg kikacsintnak.

Terített asztal
A kései meggy és a kora szilvák
Eltikkadt nyelvem, szomjazó ajkam
Mintha csak hivnák.

Majd kihasadnak
Mandulák. Magvuk: bronzszinü purdék'
Testük kinálják. Jaj, ha harapni
Jóllakni tudnék.

Jaj ha nem volna
Reám kerítve valami fátyol
Tavaszi esték, holdfényü álmok
Langy mámorából.

Ó jácintgyertyás
Gyöngyvirágkönnyes, zsendülő kertek,
Menyasszonyruhás barackfák, almák
Szűz hóba vertek.

Ó a világ:
Egy vétek se volt még, forró megejtés.
Ó a lelkem; mint lecsukott liljom,
Álmodó sejtés.

Az a világ fáj:
Ki el nem csattant remegő csók volt.
S az ajkam, ki még némán sovárgott.
Még sohse csókolt.

GYERMEKKOR

Oh emlékszel az ódon barna házra?
Falak közé fagyott be méla csöndje.
Szögletben ültünk, dermedten vigyázva:
Oszlopos óránk hogy a négyet zöngje.

És akkor huss! a gyomfölverte parkba.
— A patak medrét dús homokba ásta —
Vadultan kúszott el a lonc, a tarka
És csüggött ó fenyők zúzmós palástja.

A tón magános hattyunk küntmerengett.
Mint elfutott időkből fényes álom.
Csak meg se mozdult. Oh, a tó se rengett,
Az eget hivta, hogy beléje szálljon.

S az ég belémélyült, oly messzi kéken.
Kis arcunk glóriával verte vissza:
»Hallga! Tündérek hívnak a feneken
A hangjuk, halk, mint hárfa, enyhe-tiszta.«

És mentünk vón... Akkor a viztükörre
Üdvözült könnyem pergett félve...
S a csudás ég tört, jaj, ezernyi körre
És minden tündér elcsitult a mélybe'.

———

A FOGOLY MADAR PANASZA

Ő férfi volt s őt szárnyrakelték.
Ő égrebontá szárnyait.
— Oh nekem is volt könnyű szárnyam!
S várt rám egy csöndes kis kalit.

Sovárgva néztem. Szállt nyilallva
Sugárzó regiókon át,
Olyankor sirva, nyögve vertem
A szük kalit rácsajtaját.

Szállt, szállt cikázva, meg se állva
A rája kéklő menny felé
— De aztán fekete vihar jött
És elnyelé...

Mikor tört szárnynyal megtalálták
Akkora megdermedt, kihült.
Félelmes, gyászoló morajjal
A nép lassan, temetni gyült.

Övé lett a hír, a dicsőség
Nevét fölkapta dal s mese.
— Én is küzdtem, halálra váltam.
Oh nekem is összetört a szárnyam!
— És rólam nem tud senkise.

———

TARTALOM:

A MODERN KÖNYVTÁR EDDIG MEGJELENT SZÁMAI

58—59. **Marguerite Audoux**: Marie Claire. (Regény) Kémeri Erzsébet forditása 60 f.
60. **Révész Béla**: A lárva mögött (Elbeszélések) 40 f.
61. **Kunfi Zsigmond**: A másik ut (Tanulmányok a szociálizmus köréből) 40 f.
62—64. **Szabó Ervin**: A tőke és a munka harca (Korunk Mozgatói III.) 80 f.
65. **Somlyó Zoltán**: Az átkozott költő (Magyar Költők IV.) (II. K) 40 f.
66—67. **Alice Hegan Rice**: A bagdadi vőlegény (Szinmű) Cholnoky Viktor forditása 60 f.
68. **Wied**: Circus mundi (Elbeszélések) Zoltán Vilmos forditása 40 f.
69. **Ritoók Emma**: Négyen a tűz körül (Elbeszélések) 40 f.
70. **Biró Lajos**: A császár és más férfiak (Elbeszélések) 40 f.
71—73. **Méray-Horváth Károly** és a magyar politika (Korunk Mozgatói IV.) 80 f.
74. **Csáth Géza**: Zeneszerző portrék 40 f.
75—76. **Biró Lajos**: Szolgák országa (Regény) 60 f.
77. **Nagy Lajos**: Az asszony, a szeretője, meg a férje (Novellák) 40 f.
78. **Simándy Lajos**: Az örök küzdelem (Szinmű) 40 f.
79—81. **Tolstoj**: A Kreutzer-szonáta (Regény) Somogyi Ede forditása 80 f.
82—83. **Tolstoj**: Az élő holttest (Szinmű) Pásztor Árpád forditása 60 f.
84. **Schnitzler**: Eleven órák. (Két szinmű) Harmos Ilona forditása. 40 f.
85—88. **Neményi Bertalan**: A magyar nép állapota és az amerikai kivándorlás. (Korunk Mozgatói V.) 1 kor.
89—90. **Anatole France**: Epikuros kertje. Helvéth Géza forditása 60 f.
91—92. **Balzac**: Álarcos szerelem (Regény) Zoltán Vilmos forditása 60 f.
93. **Hauptmann**: Elga (Szinmű) Németh Andor forditása 40 f.
94. **Alba Nevis** uj versei: Egy szerelmes lány könyvéből (Magyar Költők V.) 40 f.
95—97. **Kosztolányi Dezső**: Bolondok. (Elbeszélések) 80 f.
98—99. **Maeterlinck**: Aglavaine és Sélysette (Szinmű) Bárdos Artur forditása 60 f.
100. **Romain Rolland**: Beethoven élete (Nagy Emberek I.) Mikes Lajos forditása 40 f.
101. **Papini**: Válogatott elbeszélései. Zambra Alajos forditása 40 f.
102—103. **Strindberg**: Pajtások: (Szinmű) Harmos Ilona forditása 60 f.
104—105. **Szilágyi Géza**: Könyvek és emberek (Tanulmányok) 60 f.
106. **Ostwald**: A tudomány. Kelen Ferencz forditása (Korunk Mozgatói VI.) 40 f.
107. **Gellért Oszkár**: Gyüjtemény Verseiből (Magyar Költők VI.) 40 f.
108—112. **Karinthy Frigyes**: Igy irtok ti. (Major H. és Dezső A. rajzaival) (III. K) 1 kor. 20 f.
113—115. **Capus**: A nyilsebzette madár (Szinmű) Adorján Andor forditása 80 f.
116—117. **Bang**: Élet és halál. Telekes Béla forditása 60 f.
118. **Kanizsai Ferencz**: Büntársak (Elbeszélések) 40 f.
119—120. **Gauguin**: Noa-Noa. Marthényi György forditása 60 f.
121. **Courteline**: Boubouroche és négy kis bolondság. Kosztolányi Dezső ford. 40 f.
122. **Szemere György**: A siralomházban (Szinmű) 40 f.
123—125. **Haraszti Gyula dr.**: Arany János (Nagy Emberek II.) 80 f.
126. **Csécsy Imre**: Az Élet felé (Elbeszélések) 40 f.

A MODERN KÖNYVTÁR EDDIG MEGJELENT SZÁMAI

127. **Reichard Piroska:** Az Életen kivül (Magyar Költők VII.) 40 f.
128. **Haraszti Gyula dr.:** Madách Imre (Nagy Emberek III.) 40 f.
129—131. **Földes Imre:** Nincs tovább (Szinmű) 80 f.
132—133. **Csáth Géza:** Schmith mézeskalácsos. (Elbeszélések) 60 f.
134—135. **Nansen:** Mária (A szerelem könyve) Roboz Andorné forditása 60 f.
136—137. **Ifj. Hegedüs Sándor:** A kalandor (Szinmű) 60 f.
138—139. **Shaw:** A sors embere (Szinmű) Hevesi Sándor forditása 60 f.
140. **Shaw:** Blanco Posnet árultatása. (Szinmű) Hevesi Sándor forditása 40 f.
141—142. **Nansen:** Boldog házasság. (Regény) Kosztolányi Dezső forditása 60 f.
143—149. **Schiller Ottó:** Bevezetés a biológiai esztétikába. 1 kor. 60 f.
150. **Peterdi Andor:** A pacsirta énekel. (Magyar költők VIII.) 40 f.
151. **Goldziher Ignác:** Az iszlám ujabb alakulása 40 f.
152. **Pathelin mester.** (Bohózat a XV. századból) Szerzője ismeretlen. Régi Irók I.) Forditotta és szinpadra átdolgozta: **Hevesi Sándor.** 40 f.
153—155. **Ibsen:** Hedda Gabler (Szinmű) (Teljes Magyar Ibsen II.) Telekes B. ford. 80 f.
156—157. **Schnitzler:** Ködös lelkek (Elbeszélések) Roboz Andorné ford. 60 f.
158—159. **Heine:** Atta Troll. (Nyáréji álom) (Idegen Költők II.) Karinthy F. ford. 60 f.
160. **Anatole France:** Történet egy szerencsés emberről, aki néma asszonyt vett feleségül (Bohózat) — Egyébb novellák. Adorján Andor forditása 40 f.
161—163. **Calderon:** Urnő és komorna (Szinmű) (Régi Irók II.) Kosztolányi D. ford. 80 f.
164—166. **Kormányzóságom története** (Utópia) Braun Róbert forditása 80 f.
167. **Strindberg:** Julia kisasszony (Szinmű) Bálint Lajos ford. 40 f.
168. **Thomas Mann:** Tristan (Regény) Kosztolányi Dezső forditása 40 f.
169. **Bán Ferenc:** A tizenkettedik (Elbeszélések) 40 f.
170—173. **Knut Hamsun:** Pán (Regény) Bán Ferencz forditása 100 f.
174. **Lengyel Géza:** A csodatévő könyv. (Elbeszélések) 40 f.
175—177 **Szilágyi Géza:** Versek. 60 f.
178—179 **Anatole France:** Crainquebille (Szinmű) Franyó Zoltán és Révész Andor forditása 40 f.
180. **Max Burkhardt:** Ő méltósága (Szinmű) Adorján Andor forditása 20 f.
181. **Hofmannsthal:** A balga és a halál. (Szinmű) Somlyó Zoltán forditása 20 f.
182. **Karinthy Frigyes:** Ballada a néma férfiakról (Elbeszélések) 20 f.
183. **Biró Lajos:** A jövő országutján. (Elbeszélések) 20 f.
184—186 **Szomory Emil:** Komédia. (Elbeszélések) 60 f.
187—188. **Berde Mária:** Versek. 40 f.
189. **Lőrinczy György:** Dejanira és más novellák. 20 f.
190—191. **Szederkényi Anna:** A csodálatos sziget. (Elbeszélések) 40 f.
192—193. **Schnitzler:** A pásztorfurulya (Elbeszélés) Telekes Béla forditása. 40 f.
194—196. **Ibsen:** Kis Eyolf. (Szinmű) Coullemont Edith grófnő forditása. 60 f.

Uránia könyvnyomda, VII., Rottenbiller-utcza [illegible] sz.